

Aan het raadslid Ooms (SGP)
i.a.a. de leden van de raad en de commissieleden

Datum
24 september 2025

Uw kenmerk

Uw brief van
3 september 2025

Ons kenmerk
888310

Bijlagen
1

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen van de SGP over sociale media en vrije speelplekken

Geachte heer Ooms,

Op 3 september 2025 heeft u ons schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 36 van het Reglement van Orde (RvO) over sociale media en vrije speelplekken.

Vraag 1: Ziet de gemeente Houten een verband tussen de opkomst van sociale media en de vraag naar (kwantiteit) en soort vraag naar jeugdhulp, gelinkt aan onderbescherming voor sociale media en mobielgebruik? Zo ja, wilt u hiervan een beeld geven, bijv. in termen van vragen naar soort jeugdhulp?

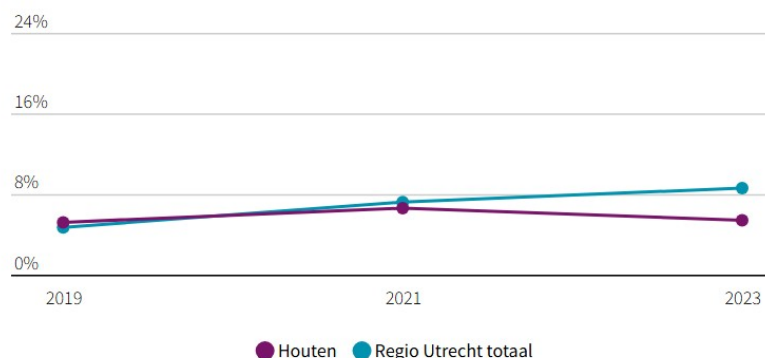
Antwoord:

De gemeente Houten signaleert, samen met onze partners in het sociaal domein, dat sociale media en digitaal gedrag een toenemende rol spelen in de leefwereld van jongeren. Er ontbreekt goed onderzoek naar een causaal verband tussen sociale media en de vraag naar jeugdhulp. We kunnen wel vaststellen dat thema's zoals online pesten, druk door sociale vergelijking, digitale verslaving en angstklachten met regelmaat terugkomen in gesprekken met jongeren en hulpverleners. Onderbescherming, een gebrek aan begeleiding bij en ouderlijk toezicht op het gebruik van sociale media en smartphone in het algemeen, kan hier een rol in spelen. In de praktijk zien we dat de zorgvragen die bij het Sociaal Team binnenkomen in de loop van de tijd ernstiger en complexer zijn geworden, waarbij de digitale wereld soms onderdeel is van de problematiek.

De meest recente, betrouwbare cijfers die hierover beschikbaar zijn, komen uit de Gezondheidsmonitor Jeugd, een door de GGD'en uitgevoerde meting bij de tweede en vierde klas van het Voortgezet Onderwijs. De laatste meting is afgenomen in najaar '23 (publicatie zomer '24); de volgende meting volgt in 2026. Hieruit blijkt een forse toename van problematisch gebruik van sociale media ten opzichte van vier jaar eerder, zowel op landelijk niveau als lokaal. De sociale omgeving van jongeren, waaronder online, is minder veilig geworden en de GGDrU concludeerde dat er blijvende aandacht nodig is voor de mentale gezondheid van jongeren. Online pestgedrag neemt toe, hoewel dat voor Houten in mindere mate lijkt te gelden (zie onderstaande figuur).

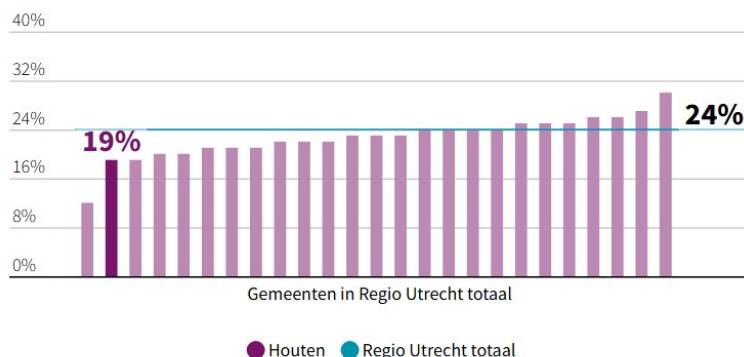
Laatste 3 maanden gepest via internet/gsm, 13-17 jarigen

Gezondheidsmonitor jeugd voortgezet onderwijs | 2019 - 2023

Met Houtense kinderen gaat het wat beter dan gemiddeld, maar de prevalentie van psychische klachten onder jongeren (12-18 jaar) ligt hoog. Zie onderstaande data. Gemiddeld geeft 24% van de jongeren in de regio Utrecht aan psychische klachten te hebben, in Houten 19% (de 'outliers' Renswoude met 12% en Eemnes met 30% hebben mogelijk te maken met minder dataverzameling in deze gemeenten).

Heeft lichte tot ernstige psychische klachten (MHI-5)

Gezondheidsmonitor jeugd voortgezet onderwijs | 2023

Vraag 2: Ziet de gemeente Houten een rol in het tegengaan van onderbescherming van kinderen en tieners in de virtuele wereld? Zo ja, welke rol ziet u voor uzelf?

Antwoord:

De gemeente Houten ziet een beperkte rol voor zichzelf in het beschermen van kinderen en tieners in de virtuele wereld. De primaire verantwoordelijkheid hierin ligt bij ouders en scholen. De gemeente vervult vooral een informerende, faciliterende en verbindende rol, waarbij wij actief initiatieven ondersteunen gericht op mediawijsheid, online veiligheid en weerbaarheid. Er zijn regelmatig informerende activiteiten gericht op bewustwording van risico's, zoals onder in meer detail staat uitgewerkt. Ook voert de GGDrU, mede in opdracht van de gemeente Houten, regelmatig verdiepende onderzoeken uit op dit thema. Zo kwam er in november 2024 een factsheet uit 'Jongeren aan het woord over hun mentale gezondheid, stress, sociale media, vaperen en pesten' en is in maart dit jaar

een verdiepend onderzoek 'Mentale gezondheid jeugd' uitgekomen. Ook het online gedrag is hierin uitgevraagd en de resultaten bevestigen bovengenoemd beeld.

Daarnaast ziet de gemeente Houten een rol voor zichzelf in het bevorderen van sport en cultuur onder kinderen en jongeren, als tegenhanger van overmatige online activiteit. Via het Sportpunt is er sport en beweging mogelijk voor alle leeftijdsgroepen, inclusief de allerjongsten (babyzwemmen, dreumesdans, peuteryoga e.d.). In de 'Buitenspeelkaart', gepubliceerd via het [Sportpunt](#) en op te halen bij het VVV-kantoor onder het station, staan alle vele buitenspeellocaties aangegeven. Het aandeel kinderen en jongeren dat lid is van een sportclub is in Houten relatief hoog (25,1% onder 0-tot 10-jarigen; 53,4% onder 10-tot 25-jarigen). We zetten actief in op een beweegvriendelijke leefomgeving, zoals bijvoorbeeld met de Vijfwal.

Vraag 3: Op welke manier is onderbescherming van het gebruik van sociale media en de mobiele telefoon onderwerp van gesprek tussen de gemeente en scholen in Houten, verenigingen of ouders?

Antwoord:

De gemeente voert met regelmaat overleg met scholen en maatschappelijke partners over diverse thema's in het sociaal domein. Onderbescherming in relatie tot digitale media is hierbij momenteel geen onderdeel van de agenda. Het thema komt wel in bredere zin ter sprake, bijvoorbeeld bij gesprekken over jeugdwelzijn of opvoedondersteuning. De inhoudelijke verantwoordelijkheid van het onderwijs en het pedagogisch klimaat op scholen ligt primair bij de scholen zelf. Zij bepalen of, en in welke vorm, zij aandacht besteden aan deze thematiek en welk beleid gevoerd wordt.

Vraag 4: In hoeverre vindt er op scholen, maatschappelijke organisaties of door gemeente georganiseerde bijeenkomsten plaats over mogelijke schadelijke gevolgen van gebruik van mobiele telefoons en sociale media?

Antwoord:

Er vinden regelmatig activiteiten plaats die gericht zijn op bewustwording van de risico's van digitale media. Afgelopen tijd is er door verschillende partners aandacht besteed aan dit thema: zo heeft jongerenwerk Chris en Voorkom een webinar over sociale media gedaan en via het Sociaal Team (voormalig CJG) werd een webinar met Tischa Neve over verantwoord beeldschermgebruik georganiseerd. Politie Midden-Nederland is zeer actief op dit gebied, met een wekelijkse webinar afgelopen zomer (thema's o.a. cyberpesten, sociale media door de ogen van LVB-jeugdigen, online seksueel misbruik) en op 10 sept jl. een actiedag (#Echtnietvandaag) om aandacht te vragen voor online veiligheid in brede zin. In het kader van deze actiedag hebben basisscholen de uitnodiging in de bijlage ontvangen, voor een voorlichting getiteld 'Digitale veiligheid van jouw kind'.

De gemeente ondersteunt initiatieven op dit vlak en stimuleert kennisdeling onder partners. Op www.houten.nl worden jongeren onder 'Veilig wonen en leven' verwezen naar de Youtube-jongerenserie Geflasht, om te waarschuwen voor online gevaren. We onderzoeken de ruimte om het onderwerp in te brengen bij de Jongerenadviesraad en de Kinderraad.

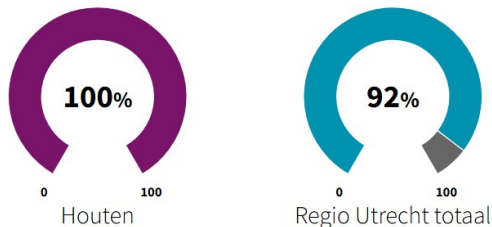
Daarnaast is er sinds schooljaar 2025-2026 gestart met een interactieve voorstelling voor brugklasleerlingen in Houten. Deze voorstelling, genaamd "Fout Netwerk", is een samenwerkingsverband tussen Gemeente Houten, Gemeente Nieuwegein, Gemeente Vijfheerenlanden, Politie en Too Much Information (TMI). De voorstelling laat jongeren op een herkenbare en meeslepende manier zien hoe online keuzes invloed hebben op henzelf en anderen. Met scènes over sociale media, vriendschappen en de risico's van de digitale wereld, worden leerlingen uitgedaagd om kritisch na te denken over hun online gedrag en de mogelijke gevolgen daarvan.

Vraag 5: In Houten zijn bijna geen vrije speelplekken meer. Misschien dat een deel van de speelplek in het bos Nieuw Wulven als vrije speelplek kan gedefinieerd worden. Ziet de gemeente Houten ook de noodzaak om vrij spel en zelfstandigheid in de kindertijd te bevorderen? Zo ja, welke rol kan de gemeente Houten hierin vervullen?

Antwoord:

De gemeente Houten erkent het belang van vrij spel en het bevorderen van zelfstandigheid in de ontwikkeling van kinderen. Vrij spel draagt bij aan de motorische, sociale en emotionele ontwikkeling en vormt een waardevolle tegenhanger van digitaal gebruik. Daarbij zien we alle speelruimte als ruimte voor vrij spel. We hebben in Houten uitgebreid ingezet om een speelvriendelijke leefomgeving te creëren, zoals blijkt uit bijvoorbeeld de 'Buitenspeelkaart' en zoals ook terugkomt in de data van de GGD Jeugdmonitor. Aan 10- en 11-jarigen werd gevraagd of er voldoende fijne buitenspeelplekken in de buurt waren; 100% van de Houtense kinderen vulde hier 'ja' in (voor de gehele regio was het gemiddelde 92%). Deze vraag is niet herhaald in de ronde van 2023.

Voldoende fijne buitenspeelplekken in de buurt, 10-11 jarigen

GGD regio Utrecht | 2020

Vraag 6: Zou een onderwerp zoals boven genoemd, ook getoetst kunnen worden via het burgerpanel, om zo te kijken of deze problematiek breder leeft in Houten?

Antwoord:

Op basis van de beschikbare informatie zien we geen aanleiding om binnen Houten via een burgerpanel verder te onderzoeken of hier lokale actie in nodig is. Houten scoort goed wat betreft speelplekken en iets beter dan gemiddeld als het gaat om mentale gezondheid van jongeren. Er is via de GGD voldoende data beschikbaar over de thematiek binnen Houten en in de bredere regio. We zien daarentegen zeker de noodzaak om volop in te zetten op lokaal, regionaal en landelijk niveau om de mentale gezondheid van jongeren te beschermen. Deze staat onder druk en vraagt actie van zowel ons als onze partners. De gemeente blijft zich inzetten voor het versterken van de veerkracht en veiligheid van kinderen en jongeren, zowel offline als online.

Een afschrift van deze brief wordt aan de leden van de gemeenteraad verzonden.

Als u nog vragen hebt kunt u contact opnemen met Wieke ter Weijde via telefoonnummer (030) 63 92 611.

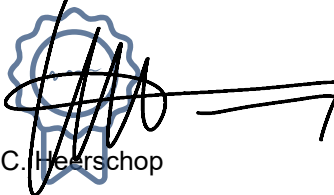
Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

de secretaris,

R. van Nellen

de burgemeester,

H.C. Heerschop

Bijlage:

Uitnodiging van Politie Midden-Nederland